

FairWork ondersteunt arbeidsmigranten die het slachtoffer zijn van uitbuiting/misstanden. Vanuit onze praktijkervaringen dragen wij onderstaande verbeterpunten aan, waarmee het risico op misstanden vermindert en de positie van buitenlandse uitzendkrachten verbetert.

HELDERE EN EENDUIDIGE INFORMATIE AAN UITZENDKRACHTEN

1. Het uitzendbureau (uzb) zorgt vóór vertrek voor arbeidscontracten (in een taal die de migrant begrijpt) met goede omschrijving van onder andere duur van het contract, type contract, opzegtermijn, functie, uren en salaris. Daarnaast zorgt het uzb voor duidelijke en controleerbare loonstrookjes.
2. Informatie (in een taal die de migrant begrijpt) middels een attachment aan het contract en ook mondeling over:
 - a. Arbeidsrechten in Nederland (bijv. de brochure Nieuw in Nederland of een folder van FairWork);
 - b. Kosten die wel/niet in rekening mogen worden gebracht (openen bankrekening, inschrijven in gemeente/RNI/BRP, ziektekostenverzekering, wel/niet mogen opleggen van bepaalde boetes (voor snelheidsovertredingen of t.a.v. de accommodatie) en zorgt voor inventarislijst in de accommodatie). Indien onduidelijkheid bestaat over het kunnen opleggen van boetes binnen de cao, graag specificeren.
 - c. Ziektekostenverzekering. Informeer dat dit een verplichting is in Nederland. Spreek af wie de verzekering afsluit en wat de kosten zijn. Zorg ervoor dat de werknemer polis en pasje binnen korte termijn in handen krijgt, en dat de werknemer kennis heeft van het eigen risico dat wel/niet herverzekerd wordt.
 - d. De opzegtermijn van het huurcontract na ontslag of beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Een redelijke opzegtermijn is minimaal één maand voor de werkgever, en geen opzegtermijn voor de werknemer. Zo heeft de arbeidsmigrant de mogelijkheid andere woonruimte te zoeken.
3. Informatie aan de uitzendkracht vóór aanvang van het werk over wat te doen in geval van:
 - a. Ziekte (werkgever meldt de werknemer direct aan bij het UWV);
 - b. Ongeval/ongeluk op het werk;
 - c. Klachten. Breng de interne klachtenprocedure van het uzb goed over het voetlicht (in een taal die de migrant begrijpt);
 - d. Misstanden/uitbuiting. Maak duidelijk waar dit gemeld kan worden (FairWork of Inspectie SZW).

BETERE VOORWAARDEN VOOR UITZENDKRACHTEN

4. Gedurende de contractperiode is er een garantie van 32 werkuren per week voor minimaal het minimumweekloon. Werving en tewerkstelling van uitzendkrachten onder de 21 jaar is onwenselijk; zij verdienen een te laag minimumloon om in kosten van levensonderhoud te kunnen voorzien.
5. Contracten zijn voor minimaal 6 maanden zonder uitzendbeding indien een uitzendkracht wordt gerekruteerd in het buitenland. Het uzb zorgt voor doorstroom naar de volgende Fase.
6. Uitbetaling van het eerste loon vindt plaats binnen een redelijke termijn. Mensen die in Nederland komen werken, hebben kosten gemaakt voor hun emigratie. Zij moeten snel kunnen beschikken over hun eerste loon.
7. Uitzendkrachten worden tijdig geïnformeerd over hun volgende werkdag; respecteer rusttijden.
8. Verschaf duidelijkheid over vervoerskosten/chauffeursvoorwaarden. Maak heldere afspraken over wachttijden op collega's, wie de chauffeur is, voor wiens rekening de reistijd komt, wat eventuele extra inkomsten zijn als chauffeur, wie de benzine betaalt.

9. Stel bepalingen over concurrentiebeding en geheimhouding op die in verhouding zijn met de functie van de uitzendkracht.

FATSOENLIJKE HUISVESTING

10. Zorg voor fatsoenlijke huisvesting die voldoet aan minimaal de SNF-norm. Zorg voor toegang tot internet. Zorg voor voldoende privacy, het af kunnen sluiten van de eigen kamerdeur en een kluisje voor waardevolle spullen.
11. Koppel het huisvestingscontract los van het arbeidscontract. Zorg voor huurcontracten waarop het huurrecht van toepassing is. Hiermee heeft de uitzendkracht zelfstandige woonruimte, en verliest hij bij ontslag niet direct zijn huisvesting.

GOEDE COMPETENTIES DIRECTIE EN LEIDINGGEVENDEN

12. Maak als uzb afspraken met de inlener over het aantal beschikbare coördinatoren per aantal buitenlandse uitzendkrachten, zodat uitzendkrachten adequaat ondersteund kunnen worden bij vragen.
13. Uzb's zien toe op beleid en praktijk ter voorkoming van seksuele intimidatie, discriminatie, willekeur/voorkeur, en ander ongewenst gedrag; conform de Nederlandse Arbowet. Dit geldt zowel voor op de werkplek bij de inlener, als bij het uzb zelf. Leidinggevend en coördinerend personeel wordt getraind zodat zij competent zijn in het voorkomen van misstanden. De directie ziet toe op het naleven van duidelijk beschreven en gecommuniceerde gedragsregels alsmede een klachtenprocedure en stelt een vertrouwenspersoon voor uitzendkrachten aan. Na overtreding volgt sanctionering. Uzb's laten zich hierbij zonodig bijstaan door experts, zoals externe vertrouwenspersonen.
14. Uzb's zorgen voor representatie van de uitzendkrachten in inspraakorganen.
15. Om misstanden in de (internationale) arbeidsbemiddeling te voorkomen is een vergunningenstelsel met goed toezicht wenselijk. Bij internationale bemiddeling komt veel kijken; het is zaak hierover goede afspraken te maken. Het is wenselijk dat elke vergunningshouder een deposito à 100.000 euro stort waaruit na eventueel faillissement loon kan worden uitbetaald.

Dit verbeterplan is opgesteld door Eline Willemsen, projectleider arbeidsuitbuiting FairWork, en wordt gesteund door:

- Magdalena Chwarścianek, directeur Stichting Barka
- Shamir Ceuleers, woordvoerder Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM)
- Ina Hut, directeur-bestuurder CoMensha
- Sol Trumbo, voorzitter Consejo de Residentes Españoles en los Países Bajos / Raad van Spaanse Burgers in Nederland (CRE)
- Irene de Haas, manager Stichting Humanitas Expertisecentrum Seksualiteit, Sekswerk & Mensenhandel
- Ania Paszak, coördinator Stichting Idhem
- Victoria Kurochka, coördinator Jade Zorggroep
- Ineke van Buren, programmamanager Mensenhandel Leger des Heils
- Nelleke Westerveld, manager Dienstverlening Moviera
- Catalina Negru, coördinator Stichting ROMPRO
- Maria Scali, directeur SHOP Den Haag

Voor vragen of opmerkingen: info@fairwork.nu.